

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania J. S. - Przedsiębiorstwa Budowlano - Usługowego "S. - P." spółki jawnej w S.

i K. I. – F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 sierpnia 2007 r.,

na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonego J. S. - Przedsiębiorstwa Budowlano Usługowego "S. P." spółki jawnej w S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 stycznia 2007 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Odwołujący się J. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 10 stycznia 2007 r. Wyrokiem tym Sąd Apelacyjny oddalił jego apelację oraz apelację K. I.-F. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. oddalającego ich odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzającej, że K. I.-F. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano-Usługowym „S.-P.” s.j.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że istnieje potrzeba wykładni przepisu art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 2 i 300 k.p. „z uwagi na cel zawartej umowy o pracę, przy przyjęciu motywacji, że podstawą takiego ustalenia jest wynagrodzenie za pracę ustalone w umowie o pracę na poziomie 2.900zł (brutto) miesięcznie i jest to wystarczającą podstawą do unieważnienia takiej umowy o pracę,” a także czy cel, jakim jest uzyskanie ubezpieczenia społecznego w wyniku zawarcia umowy o pracę, jest celem, którego osiągnięcie jest sprzeczne z prawem oraz sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Skarżący stwierdził także, że potrzeba wykładni tych przepisów wynika z rozbieżności w orzecznictwie Sądu Apelacyjnego oraz podkreślił, że w szczególności rozstrzygnięcia wymaga kwestia, czy art. 59 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636 ze zm.) stanowi właściwy tryb podważania zaświadczeń lekarskich, czy też bez wyczerpania tego trybu sąd może dokonywać własnych ustaleń w zakresie istnienia ochrony ubezpieczeniowej i ważności zaświadczeń lekarskich przez ich podważanie. W ramach potrzeby wykładni przepisu art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 2 i 300 k.p. skarżący wywiódł także, iż rozstrzygnięcia wymaga kwestia, czy zatrudnienie pracownika na krótko przed przejściem na zasiłek z ubezpieczenia społecznego jest obejściem przepisów ubezpieczeniowych oraz czy zatrudnienie kobiety w ciąży i jej szybkie przejście na zwolnienie lekarskie dyskwalifikuje taką umowę o pracę, jako zawartą dla pozorów, celem obejścia przepisów prawa i pozbawia prawa do zasiłku. Dodatkowo skarżący wywiódł, że powstała potrzeba udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy nadal aktualne są wyroki Sądu Najwyższego: w sprawie II UKN 439/98, z którego wynika, że nieprzeprowadzenie wyczerpującego postępowania dowodowego na sporne między stronami okoliczności, uzasadnia zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i pozwala na przyjęcie, że powyższe uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 k.p.c.) oraz w sprawie II UKN 295/07, w którym stwierdza się, że dokonanie przez sąd drugiej instancji odmiennych ustaleń faktycznych, bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, podlega zasadom z art. 233 § 1 k.p.c., a ich naruszenie może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z uwagi na treść art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W myśl natomiast art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: (1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, (2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, (3) wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz (4) wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Formułując zagadnienie prawne wskazać należy za pomocą wywodu jurydycznego na możliwość odmiennej interpretacji określonych przepisów. Również takiego wywodu wymaga powołanie się na konieczność dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów prawa. Obowiązek przekonania Sądu Najwyższego o istnieniu okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ciąży na stronie, która ją wnosi. Sąd Najwyższy nie ma obowiązku domyślać się, czy też poszukiwać za stroną argumentów przemawiających za tym stanowiskiem.

Skarżący powołał się na potrzebę dokonania wykładni przepisów art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 2 i 300 k.p., jednakże znaczna część wywodów, dotycząca tej kwestii, nie stanowi w istocie zagadnienia prawnego lecz polemikę z wnioskami Sądu, wywiedzionymi z ustalonego stanu faktycznego, uzasadniającymi tezę o pozorności umowy o pracę. Takie okoliczności, jak wysokość wynagrodzenia za pracę ustalonego w tej umowie na kwotę 2.900 zł (brutto) oraz fakt zatrudnienia pracownika, kobiety w ciąży, krótko przed tym, jak zaczęła ona korzystać ze zwolnienia lekarskiego, to element ustalonego przez Sąd stanu faktycznego sprawy, który stanowił podstawę do wyciągnięcia przez ten Sąd wniosków prowadzących do uznania pozorności umowy o pracę. Zatem to, co skarżący nazywa zagadnieniem prawnym, sprowadza się do kwestionowania takiego

wnioskowania i wkracza w istotę przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Nie zachodzi również w niniejszej sprawie konieczność rozważenia kwestii, czy art. 59 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa stanowi właściwy tryb podważania zaświadczeń lekarskich i czy bez wyczerpania tego trybu sąd może dokonywać własnych ustaleń w zakresie ochrony ubezpieczeniowej i ważności zaświadczenia lekarskiego, ponieważ rozstrzygnięcie Sądu w ogóle nie dotyczy tej materii. Sąd nie podważył przecież ważności zaświadczenia lekarskiego o niezdolności do pracy, ani też niniejsza sprawa nie dotyczy prawa do zasiłku chorobowego, czy macierzyńskiego. Istotą rozstrzygnięcia jest niepodleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu z uwagi na pozorność umowy o pracę. Natomiast zagadnienie prawne dotyczące potrzeby wykładni przywołanych na wstępie przepisów, które miałyby polegać na udzieleniu odpowiedzi, czy cel, jakim jest osiągnięcie ubezpieczenia społecznego w wyniku zawarcia umowy o pracę, jest celem sprzecznym z zasadami współżycia społecznego, nie występuje w niniejszej sprawie, ponieważ Sąd zastosowanie przepisu art. 83 § 1 k.c. uzasadnił nie zasadami współżycia społecznego lecz tym, że strony w rzeczywistości nie podjęły wykonywania umowy o pracę w zakresie ustalonym jej pisemnym brzmieniem.

Co zaś do dwóch ostatnich pytań zawartych w skardze kasacyjnej i dotyczących przepisu art. 233 § 1 k.p.c., to przepis ten nie został wskazany w podstawach kasacyjnych, a co ważniejsze przepis art. 398³ k.p.c. stanowi, iż podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Przyjęcie przez ustawodawcę takiego rozwiązania podyktowane było potrzebą zharmonizowania podstaw kasacyjnych z charakterem postępowania kasacyjnego i zakresem rozpoznania skargi, oznaczonym w art. 398¹³ § 2 k.p.c., a także jednoznacznego określenia funkcji Sądu Najwyższego jako sądu prawa, sprawującego nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006/4/76). Art. 398³ § 3 k.p.c. wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak

wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c. Wszakże ten właśnie przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyrok SN z dnia 26 kwietnia 2006 r. V CSK 11/06 LEX nr 230204). Z tego względu zagadnienie prawne sformułowane na podstawie zarzutu niedopuszczalnego w postępowaniu kasacyjnym nie wypełnia przesłanek ustawowych, wskazanych w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. *a contrario* orzekł jak w sentencji postanowienia.